

MAROKKOKO in de sneeuw

Marrakech is een prima plaats voor een korte stedentrip. Wie iets echt bijzonders wil, knoopt er een paar dagen skiën aan vast in Oukaïmeden.

Peter Daalder stapte op de lange latten temidden van kaftans en djellaba's.

Een niet-alledaags gezicht: Marokkanen in traditionele kleding in de skilift bij Oukaïmeden. foto's Peter Daalder

De lucht trilt van de warmte op het vliegveld van Marrakech. Toch komen we niet voor de Noord-Afrikaanse zon. Daaraan herinneren ons de bergen met eeuwige sneeuw, die als een fata morgana aan de horizon oprijzen. We gaan skiën. In Marokko klinkt dat als pootje baden in de woestijn.

De Hoge Atlas herbergt echter een prima skigebied. Een paar dagen skiën en een paar dagen Marrakech is een goede combinatie. Eerst even wennen in de 'rode stad'. In de winter is het er heerlijk. Overdag warm, 's avonds koelt het af. In de nauwe, broeierig hete straatjes van de soeks zijn honderden winkeltjes met prullaria, babouches (puntsloffen), groenten, ijzerwaren, geurige kruiden, levende kippen. Er zijn veel jongens en mannen die je naar de 'enige originele' Berbermarkt willen brengen of naar de 'speciale' winkel van hun broer, oom of neef. Het is de klassieke manier om te verdwalen en van je kleingeld af te komen, want de gidsen verwachten een gift voor bewezen diensten. Iedereen heeft iets te bieden. De slangenbezweerders met hun jankende fluit, anderen met apen die ze op je schouder zetten en tal van kaart- en handlezeressen. Rond het centrale plein, Djemaa el Fna, zijn veel restaurants. Tegen de avond verschijnen van alle kanten ook nog eens mannen die mobiele restaurants opbouwen. Binnen een half uur staat de kookpot te dampen. Als de lampjes aangaan, zoeken bewoners een plekje om te eten. Het plein krijgt een sprookjesachtige aanblik. Buiten Marrakech hoeden de boeren hun schapen of wat koeien. Ze

Met de 'Berbertaxi' worden toeristen van en naar de skilift gebracht.

drinken muntthee, eten geroosterd vlees, tajines en couscous. Alcohol is hier uit den boze, hoewel de hotels het wel schenken. Buiten de stad is ook de wereld van resorts, golfbanen, villa's, spa's en andere vakantieparadijzen. Wie in Marrakech zelf wil verblijven, kan het beste kiezen voor een riad, een traditioneel huis, waar alle kamers om een patio zijn gebouwd. Vaak prijzig, maar wel een stuk authentieker dan een toeristenhotel. Van de drukkende atmosfeer in de stad is het maar 75 kilometer naar de frisse, open en schaars bewoonde bergwereld van Oukaïmeden (spreek uit Oekajm-den), kortweg Ouka. Wie iets meer van het land wil zien, maakt een omweg door de Ourika-vallei. De weg voert tussen de olijven, langs een palmenwoud en kronkelend omhoog. De dorpjes worden kleiner en smoezelig. Het wordt snel frisser, in de zomer moet het hier aangenaam zijn. Er lopen wat schapen, geiten, een ezeltje met een takkenbos. De weg is smal, bochtig en wordt bij hevige sneeuwval afgesloten, want in-

derdaad: het kan sneeuwen. Bussen wagen zich hier zelden, meestal brengen terreinwagens de toeristen naar boven. Dan opeens een deels met ijs bedekt bergmeer en de hoge sneeuwellingen van Oukaïmeden, al sinds 1937 een skigebied op een hoogte van 2650 meter. Een nederzetting met bescheiden huizen en hutjes, een paar eettentjes, skiverhuur en een hotel in de vorm van een grote tent. Overal rode Marokkaanse vlaggen. Verderop zien we een lange stoeltjeslift en twee sleepliftjes. Het is zowel een aardige heuvel voor beginners als een heuse berg voor gevorderde skiërs. Met een pistemachine wordt alleen het onderste deel van de piste geprepareerd. De lift is van dege-lijk, Oostenrijks fabricaat en brengt ons naar een plek met een prachtig uitzicht op de vele tientallen sneeuwbergen. De Toubkal (4167 meter) is de hoogste top. Aan de noordkant ligt in de diepte het laagland, waar 's winters groene, bloeiende cactussen een contrast vormen met de rode aarde.

■ Ryanair vliegt op Marrakech vanaf Weeze en Brussel (Charleroi). **Goedkoop vliegen** kan ook met Air Arabia en KLM vanaf Amsterdam naar Casablanca. Royal Air Maroc vliegt met een tussenstop in Casablanca naar Marrakech. De trein van Casablanca naar Marrakech gaat enkele keren per dag en doet er drie uur over.

■ Nederlands- en Franstalige **informatie** is te vinden op www.visitmorocco.com. Kijk voor Marrakech op www.tourismemarrakech.org. Een goede reisgids is de Marokkogids van Trotter (te koop in de boekhandel).

■ In **Oukaïmeden** zijn enkele hotels: Club Louka (www.clublouka.com), Le Courchevel (www.lecourchevelouka.com) en Chez Juju (www.hotelchezjuju.com).

■ Vervoer naar de bergen (taxi, autoverhuur) is het best ter plaatse te regelen. **Skimateriaal** huren en lifttickets kopen kan alleen in Oukaïmeden. Ski's, stokken en schoenen voor drie dagen kosten rond de 40 euro, voor een liftkaart voor één dag betaal je 12 euro.

■ Even buiten Marrakech is een **avondshow** in een sprookjesachtige kasteelomgeving, inclusief Marokkaans eten, traditionele muziek en dans en een vurige show met ruiters. **Boeken** kan via je hotel of op www.chezalimarrakech.com

De grote piste is steil, lang, niet geprepareerd en dus alleen voor gevorderden. Er staan weinig aanwijzingen. Je mag overal buiten de piste skiën, kilometers lang. Wel oppassen voor de stenen, die bij weinig sneeuw verraderlijk zijn. Het skiseizoen in Oukaïmeden loopt van half december tot eind maart. De bevolking probeert een graantje mee te pikken en staat klaar met ezeltjes, de 'Berbertaxi,'

om skiërs van en naar de piste te brengen. Nauwelijks 1,5 kilometer, kost het 50 dirham, zo'n 5 euro. Frisdrankraampjes, een eetstalletje, een groepje dat muziek maakt en danst: iedereen hoopt wat te verdienen. Skiën in Afrika is fascinerend. We sluiten de dag af met de après-ski. Geen alcohol, maar een glas mierzoete muntthee. Of, zoals de Marokkanen het met gevoel voor humor noemen: Berberwhisky.